REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
*Brașov, piața mare nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
In Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ

# GAZETA TRANSILVANIEI

## ANUL LXVI.

„GAZETA" iese în fie-care ȩi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Dumineca 2 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
*Administrațiunea*, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 52. — Brașov, Joi 6 (19) Martie. — 1903.

## Incă puțină răbdare!

A credut oposiția maghiară din camera ungară, că cu obstrucțiunea ei în contra proiectelor de lege pentru înmulțirea contingentului armatei, va face ca cel puțin monarchia nóstră să se cutremure în ambele emisfere dualiste ale ei și să-i ia gróza koșuthismului de moda nouă, ce-l represintă — epigonii celor dela 1848.

Ișĭ luaseră un avênt de tot cutezat Barabașii de tóte nuanțele. Alianța cu cei din partida poporală le întărea speranța, că vor pute mult timp prelungi obstrucțiunea, și că vor isbuti a sili pe guvernul Szell să demisioneze.

Le-a succes, ce e drept, de a împiedeca votarea proiectelor militare până aȩi și vor sci să-o împiedece încă și de aicĭ înainte. Numai de vre-o două ȩile obstrucționiștii din stânga estremă au serbat presentarea moțiunei a 50-a contra proiectelor militare, moțiunĭ făcute de diferiții lor vorbitorĭ pe biroul camerei.

Lucru surprindêtor însă! Ministerul Szell nu pare a-se simți încă mult strîmtorat în urma obstrucțiunei și nu face impresiunea ca și când s'ar gândi serios la necesitatea unei eventuale disolvărĭ a dietei și a pregătirei de nouă alegerĭ. Dér nicĭ în cercurile dirigiuitóre ale armatei comune nu se observă să fi produs atitudinea intransigentă și vehementă a așa ȩișilor independiștĭ, decât numai impresiunĭ și efecte cu totul opuse celor intenționate din partea maghiară.

De când cu fiascul demonstrațiunei monstre, ce fù inscenată mai deunăȩĭ de către deputații independiștĭ pe stradele Budapestei în fața palatului regal, abia se mai dă atențiune vorbirilor tot mai lungĭ și mai monotone ale deputaților obstrucționiștĭ din camera ungară, vorbirĭ în carĭ se repetéză necontenit tot una și aceeașĭ.

Au mai rămas manifestațiile diferitelor deputațiunĭ, ce vin de prin orașe și ținuturĭ locuite de maghiarĭ, cu alaiŭ, și sunt primite de președintele camerei contele Apponyi cu alocuțiunĭ tot după un clișeu compuse. Și aceste însă au devenit ceva de tóte ȩilele. Vorbirile se publică prin ȩiare, se mai înregistréză de acestea și câte un prânz cu obligatele toaste patriotice și cei din deputație se întorc érășĭ cum și de unde au venit.

Le rămân în memorie cel mult cuvintele de îmbărbătare, ce li le adreséză ca merinde de drum președintele camerei, cuvinte, carĭ, de pildă, îi îndémnă să fie liniștiți, „căcĭ afacerile țĕrii le-ar resolva o cameră alésă în adevĕr liber și cu mijlóce cinstite, dimpreună cu regele, pe cale constituțională".

S'așteptațĭ — le ȩice Apponyi deputațiilor venite cu petițiunĭ contra proiectelor militare — s'așteptațĭ cu răbdare ceea-ce va decide în acéstă causă de mare importanță pe cale constituțională dieta!

Ce se pótă decide acésta dietă, când obstrucțiunea o împiedecă a lua orĭ-ce decisiune?

S'aștepte în pacientă! De tot dificilă, ba imposibilă problemă vrea să impună contele Apponyi conațiunalilor săi din provincie, carĭ vin să céră armată maghiară dela „képviselőhaz".

Răbdare! Vor fi siliți în cele din urmă și Maghiarii, atât de rĕsfățațĭ de sórte, să se îndeletnicéscă în esercitarea acestei virtuțĭ puțin cunoscute între ei.

Deja situația, ce șĭ-au creat'o prin svêrcolirile lor necurmate în contra naționalităților și a armatei, i-a adus acolo ca să trebuiéscă să învețe a sci să mai fie și cu răbdare.

Și e bine așa

**Demonstrațiune contra imnului „Gott erhalte".** Asupra demonstrațiunei ce s'a înscenat în teatrul „Magyar szinház" din Budapesta, i-se raportéză ȩiarului „N. Fr. Pr." următórele:

Ca un fel de serbare anticipată a ȩilei de 15 Martie s'a dat în teatrul maghiar din Budapesta premiera unei piese întitulate *„Gott erhalte"*. S'a încercat totul spre a esploata încurcăturile politice ale ȩilei și disposiția publicului celui mare. Nisce placate enorme învitau publicul a merge la representația dată în acest teatru de mahala. Cei dintâiŭ, carĭ s'au presentat, erau câțĭ-va deputațĭ mai tinerĭ din partidul independist, carĭ ocupau mai multe loje. In parchet și galerii se vedeau câțĭ-va tinerĭ cu cocărȩĭ tricolore. Cu tótă reclama însă, teatrul nu a fost plin. Mai multe lojĭ rĕmaseră góle și în parchet se observau de asemenea lacune. Piesa, ce s'a dat, era un product literar din cele mai vulgare. Titlul n'are nimic comun cu conținutul. In ultimul act se înmormêntéză un sublocotenent de honveȩĭ, căȩut în duel provenit dintr'o altercație, ce a avut'o pentru „Kossuth-nota". In conduct se vede și capela regimentului de honveȩĭ, care intonéză primele tacte din imnul poporal austriac. Când se auȩi imnul, de pe galerie începură să fluere, ér flueraturile s'au repetat și în parchet. Comisarul de poliție a strigat cu voce tare: „Liniște!" și în adevĕr publicul s'a și liniștit. Demonstrația acésta în miniatură abia a durat atât timp, încât timp s'ar pute povesti. După representație, s'au adunat studenții în fața teatrului și au cântat de trei orĭ cântecul lui Kossuth.

**Ofițerĭ ungarĭ in regimente ungare.** *„Egyetértés"* spune, că în cercurile politice, carĭ întrețin legăturĭ cu guvernul, se vorbesce ca de ceva sigur despre permutarea ofițerilor supușĭ ungarĭ la regimentele din Ungaria. Toțĭ ofițerii ungarĭ din garnisónele din Viena, Innsbruck, Grat, Praga și din alte garnisóne austriace, vor fi readușĭ, în massă, în Ungaria, locul lor ocupându-l ofițerĭ, carĭ nu sunt supușĭ ungarĭ. Schimbarea acésta se va face în ȩilele proxime, când foile oficiale vor publica 500 de asemenea permutărĭ. „Egyetértés" adauge, că deși nu vede nimic deosebit în faptul acesta, totușĭ „trebue să-l primim cu satisfacție, décă într'adevĕr va urma".

**Desbaterea pactului in „Reichsrath".** Erĭ, Marțĭ, s'a început în „Reichsrath" prima cetire a *proiectelor pactului.* Faptul acesta încă denotă, că parlamentul austriac s'a recules și merge înainte cu lucrările. *„Fremdenblatt"* scriind despre acest eveniment dice:

„Pentru prima cetire a proiectelor pactului s'au anunțat la cuvênt mai mult de 80 oratorĭ. Deórece însă cei mai mulțĭ oratorĭ s'au anunțat în lista cuvênt numai pentru-ca să figureze în lista oratorilor cutărui partid, se crede, că desbaterea se va sfirși Vinerĭ. Tariful vamal și legea vămilor vor fi predate unei comisiunĭ deosebite. Celelalte proiecte vor fi date comisiunei pentru pact, care s'a constituit. Aceste comisiunĭ vor lucra paralel"...

Ȩiarele ungurescĭ relevă faptul acesta cu óre-care invidie și nu-șĭ pot suprima mirarea, cum de i-a succes lui Koerber a capacita partidele în chip așa de norocos, încât să pótă lucra cu ele nejenat și liniștit. Tot-odată însă aceste ȩiare sunt de părere, că décă austriacii au ajuns până la atâta, adecă până la desbaterea proiectelor pactului, acésta are a-se atribui și împrejurării, că acest pact e favorabil Austriei.

## O adresă.

Studenții universitarĭ românĭ din Budapesta, carĭ au primit esemplare din *„Cartea de aur"*, donate de domnul **Alexandru de Mocsonyi**, au trimis ilustrului donator următórea adresă colectivă de recunoscință și mulțămire:

*Ilustritatea Vóstră!*

Când v'ațĭ decis a distribui între universitarĭ românĭ din Budapesta 25 esemplare din *„Cartea de aur"* (vol. II.), ațĭ manifestat de nou și într'o nouă formă dragostea și îngrijirea părintéscă ce'a-țĭ păstrat'o

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

## Un capitol

### din domnia lui Cuza-Vodă.[1])

**Cestiunea abdicărei.**

De abia se liniștise vuetul din jurul corespondenței dintre domnitor și vizir, privitor la rĕscóla de la 3 August 1865, și în 4 Decemvrie se deschid camerile.

Prin mesagiul sĕu, domnitorul înscințéză întâiŭ camera, că „după un an de încercare, vĕȩênd, că ea i-a dat doveȩĭ de devotament despre care este mândru, și doveȩĭ de încredere la care rĕspunde prin încrederea lui, îi încuviințéză prin noul regulament dreptul de interpelare, sperând, că deputații vor face întrebuințare de nouele lor drepturĭ, cu înțelepciunea de care nu s'a depărtat în cursul sesiunei trecute". S'a ridicat în sînul adunărei mai multe întîmpinărĭ contra acestui nou regulament, *octroiat* de domn în loc de a fi votat de adunare;[2]) dér art. 16 din statutul de la 2 Maiŭ prevedea, că „regulamentele interióre ale adunărei elective și ale corpului ponderator se pregătesc prin îngrijirea guvernului".

Mai departe, mesagiul amintesce emanciparea bisericei românescĭ de supunerea grecéscă, plata primei rate din despăgubirea proprietarilor cuvenită lor după legea rurală, venirea în ajutorul sătenilor în lipsă, prin rĕul an agricol.[3]), prefacerea cursului justiției prin aplicarea noilor codicĭ și a organisărei judecătorescĭ, concesiunea băncei de circulațiune și de scont, acea a drumurilor de fier de la Galați la hotarele Austriei și de la Bucurescĭ la Giurgiu, punerea în circulație a mai multor podurĭ de fier. Cu prilejul enumerărei acestor lucrărĭ, domnul se felicită de curentul capitalurilor streine, ce a început a-se apleca către România, arătând, că în tóte țĕrile din lume, se întrebuințéză capitalurĭ streine, pentru înaintarea civilisației. După aceea amintesce convențiile încheiate cu puterile vecine, anume convenția telegrafo-postală cu Austria, Rusia și Serbia și convenția de estradare cu Austria.[4]) Anunță pe adunare, că cestiunea mănăstirilor închinate este aprópe de a-se resolvi. Vorbind de rĕscóla din 3 August, domnitorul, după-ce atinge schimbul de scrisorĭ cu Pórta, adauge, că demonstrațiile ce a primit de la tóte districtele, dovedesc acordul și încrederea reciprocă a tronului cu țéra: „poporul și domnul sĕu sunt strînșĭ unițĭ într'una și aceeașĭ gândire, liniștea și prosperitatea scumpei nóstre patrii". Legând de acéstă cugetare referitóre la persóna lui firul ideilor sale, domnitorul încheie mesagiul sĕu cu declarația următóre: „Fi-țĭ convinșĭ, că eu nu așĭ vré o putere, care nu s'ar întemeia decât pe forță. Fie în capul țĕrei, fie alăturea cu d-vóstră, eu voiŭ fi tot-déuna cu țĕra și pentru țĕră, fără altă țintă, decât voința națională și marile interese ale României. Eu voesc să fie bine sciut, că nicĭ-odată persóna mea, nu va fi o împedecare la orĭ-ce eveniment, care ar permite de a consolida edificiul politic la a cărui așeȩare am fost fericit a contribui. In Alexandru Ioan I. domn al României, Românii vor găsi totdéuna pe colonelul Cuza, pe acel colonel Cuza, care a proclamat în adunarea adhoc și camera electivă a Moldovei marile principii ale regenerației României și care, fiind domn al Moldovei, declara oficialmente Inaltelor Puterĭ garante, când prima și coróna Valahiei, că el primesce acéstă îndoită alegere ca espresia neîndoelnică și statornică a voinței naționale pentru unire — însă numai ca un deposit sacru".[5])

De astă-dată, domnul care până atuncĭ nu privise nicĭ-odată cu plăcere necontenitele reamintirĭ din partea adunărei, a promisiunei sale de a lucra pentru principele streïn, atingea el singur cestiunea, ba la un prilegiu atât de solemn ca acel al mesagiului, înaintea țĕrei și a lumei întregĭ.

Inainte de a-ne întreba despre pricina acestei schimbărĭ în cugetul domnului, să vedem, décă rostirea ei era sin-

---

[1]) Scrierea d-lui A. D. Xenopol a apărut în 2 volume, în 1902, în tipografia Iliescu și Grossu, Iași.

[2]) Pìcleanu în ședința Camerei din 10 Dec., 1865 „Mon. Of.", 16 Decemvrie 1865.

[3]) Instrucțiile asupra împărțirei ajutórelor în „Mon. Of." din 21 Noemvrie 1865.

[4]) Convenția telegrafică cu Austria „Mon. Of.", 9 Decemvria 1865, cea cu Rusia, Ibid, 19 Decemvrie 1865.

[5]) Mesagiul în „Mon. Of", din 5 Decemvrie 1865.

tot-déuna pentru tinerimea română, ca cel mai generos protector al ei.

Noi, carĭ am avut fericirea sĕ fim împărtăşiţĭ de acest dar al Ilustrităţiĭ Vóstre, înţelegem pe deplin rostul acestei donaţiunĭ şi simţim, că însemnătatea ei este cu mult mai mare, de cum s'ar părê la prima vedere.

Prin acest act de dărnicie, aţĭ ţintit de sigur la aceea, ca — punêndu-ne în mână atâtea paginĭ cuprindĕtóre de marĭ avênturĭ naţionale, — sĕ puneţĭ temeiŭ dragostei nóstre pentru neam, sĕ ne lărgiţĭ orisontul culturei naţionale şi sĕ ne îndreptaţĭ atenţiunea către acei înaintaşĭ ai noştri, carĭ în luptele lor politice de acum 40 de anĭ au desvoltat mare şi admirabilă stăruinţă pentru câştigarea drepturilor nóstre naţionale.

Aşa credem, că pentru acest dar al Ilustrităţiĭ Vóstre nu vom puté fi mulţămitorĭ într'alt chip mai demn, decât cetind cu diliginţă şi dragoste acea mulţime de paginĭ bogate şi silindu-ne a scóte din ele înţelepte învĕţăturĭ pentru viitor, şi principiĭ, carĭ sĕ ne călăzéscă în viéţa publică.

Cetind istoria neamului nostru, ne vom face educaţiunea naţională, de care şcóla străină nĭ-a lipsit. Drept dascălĭ ne vor servi acei ómenĭ marĭ, a căror amintire împodobesce paginele istoriei naţionale şi a căror esemple de perseveranţă şi de abnegaţiune vor fi pentru generaţiunile viitóre tot atâtea puternice îndemnurĭ la fapte.

Rugându-vĕ sĕ primiţĭ espresiunea sentimentului nostru de profundă gratitudine şi recunoscinţă naţională, semnăm: Budapesta, 28 Februarie 1903. (Urméză subscrierile).

## Activitatea bandelor bulgare.

Ḑiarul „*Die Zeit*" din Viena publică un interesant articol al generalului *Zonceff* — vice preşedintele comitetului Michailowsky — asupra activităţiĭ bandelor bulgăresci în Macedonia.

Bandele — ḑice Zonceff — se împart în două specii, acelea ale vechilor Macedonenĭ, carĭ sunt tradiţionale, şi acelea ale tinerilor macedonenĭ.

Adeseorĭ se întîmplă că o bandă e adăpostită în aceleaşĭ sate unde se află garnisóne turcescĭ. Insĕ trupele sunt leneşe şi nepăsătóre.

Bandele nu operéză, decât în timpul nopţiĭ.

In ciocnirĭ ele aşteptă, ca Turcii sĕ se apropie ca la o distanţă de trei sute de paşĭ.

Zonceff povestesce, că a fost el însuşĭ atacat pe vîrful unui munte de două companiĭ. Turcii după ce au tras de la o distanţă, s'au depărtat.

Soldaţiĭ au un mare respect de bande.

Ei sunt îngroziţĭ mai cu sémă de bombele ce aruncă bandele asupra lor.

Zonceff conchide, că forţele militare turcescĭ nu le-ar pricinui nicĭ o frică în cas de conflagraţiune.

*

Din Sofia se anunţă, că în diferite oraşe de provincie s'a început formarea unei nouĕ organisaţiĭ macedonene din vechile comitete disolvate.

Acéstă nouă organisaţie va purta titlul de societatea de binefacere.

## SCIRILE DILEI.

— 5 Martie v.

**Personale.** Cetim în „Tel. Rom.": I. P. S. Sa Archiepiscopul şi Metropolitul *Ioan* a sosit erĭ, Duminecă la amiaḑĭ, deplin sănĕtos acasă, venind din Budapesta, unde sĕptĕmâna trecută a presidat sinodul episcopesc, şedinţele representanţei fundaţiunii *Gozsdu*, şi şedinţele delegaţiunii congresuale pentru causele pendente între metropolia română şi cea sêrbéscă.

**† Toma Hontilă**, bĕtrânul cu inima tînĕră, care se interesa de tóte causele naţionale şi spunea cu atâta mândrie, că şi el a fost între tinerii entusiaşti carĭ la 1848 au deshămat caii de la trăsura lui *Bărnuţiŭ* şi au dus pe marele bărbat naţional în triumf până la Blaşiŭ, a repausat în Mocod în etate de 72 anĭ.

Repausatul Toma Hontilă a adresat unuia din redactorii noştri înainte de asta cu 3 lunĭ o scrisóre din care reproducem următórele:

„Ore când în ḑilele mele mai bune, când pe sigilele oficióse ale repausatului district al Năseudului figurau ca embleme Lupoia laptându-ne străbunii, şi vulturul cu crucea 'n cioc, ca fost pretore al cercului al VI-lea al Zagrei în durată de 15 anĭ eu cu comunele ce le administram dela 1861—1878 figuram ca abonenţĭ permanenţĭ ai mamei „Gazeta Transilvaniei". De când în partea materială spre complăcerea contrarilor neamului meu am slăbit, am fost silit a curma şi cu abonarea. Acuma când simţesc că *duchul în mine nu are gând se îmbĕtrânéscă*, mi-am propus că în durata restului vieţii mele sĕ abonez „Gazeta". V'aşĭ trimite şi eu câte un raport despre starea şi aflarea somnorosului nostru ţinut."

Mocod, 28/XII v. 1902.

ss. Toma Hontilă Mocodeanul."

Odichnéscă în pace!

**Recrutărĭ.** Ministrul de honvedĭ a dat circulară, prin care ordonă începerea recrutărilor pe ḑiua de 1 Aprilie.

**Preot român în Canada.** I. P. S. Sa Metropolitul Moldovei a hirotesit, în biserica Zlătarĭ, ca confesor şi archimandrit, conform canónelor şi regulelor bisericescĭ pe protosinghelul Evghenie *Ungureanu*. Noul archimandrit a plecat la Iaşĭ, de unde Joi va pleca la Hamburg, pentru a se imbarca cu destinaţia pentru Canada, unde va avé sĕ slujéscă ca preot al coloniei române.

**Sesiune estraordinară.** La tribunalul din Clusiŭ s'a aglomerat aşa de tare materialul de judecat, încât preşedintele s'a vĕḑut necesitat a fixa o sesiune estraordinară a curţiĭ cu juraţĭ, care se va începe la 30 Martie cu procesul lui Gheorghe *Mohan*, inculpat pentru 2 articole „agitatorice" publicate în „*Tribuna*" din Sibiiu.

**De la Academia Română.** In cursul lunei Februarie a. c. biblioteca Academiei Române a fost visitată de un numĕr de 907 cetitorĭ, carĭ au consultat 3213 volume, 284 manuscripte, 3056 documente şi 19 cărţĭ vechĭ românescĭ (1508—1830). In sala de lucru a bibliotecei se află 1631 cărţĭ, 11 reviste române şi 122 streine. Biblioteca s'a sporit în cursul acestei lunĭ cu 434 volume şi broşurĭ, 273 numere de reviste române, 122 streine, 3 atlase şi hărţĭ, 1 stampă, 2 volume manuscrise, 34 documente şi 269 foi volante.

**Tinerimea maghiară contra lui Bach şi Haynau.** Tinerimea universitară maghiară din Budapesta a luat iniţiativa de a-se şterge din rêndul „cetăţenilor de onóre" ai Budapestei numele lui Bach Schmerling, Haynau şi alţii, carĭ figuréză alăturĭ de numele lui Kossuth, Wesselenyi etc.

**Studenţii românĭ, sêrbĭ şi bulgarĭ din Paris** au fondat acolo o societate studenţéscă macedonénă de ajutor mutual. Studenţii grecĭ au refusat de a lua parte la constituire acestei societăţĭ.

**Regimentul 63 din Bistriţă** a căpĕtat un nou şef onorar în persóna ministrului de rĕsboiŭ FM. L. Cavaler de *Pittreich*. Trei batalióne din acest regiment sunt detaşate în Bosnia.

**Sindicatul ḑiariştilor românĭ.** Alaltăerĭ a avut loc la restaurantul Iordache din Bucuresci a treia masă comună a membrilor „Sindicatului ḑiariştilor". Au luat parte la acest dejun un mare numĕr de ḑiarişti, precum şi d-l deputat Vespasian Pella şi d-l Leon Lazar, corespondentul ḑiarului „Vossische Zeitung". In tot timpul dejunului, a domnit cea mai mare animaţie şi cea mai caldă confraternitate. S'a hotărît ca, deóre-ce în prima Duminecă din Aprilie este ḑiua de Paşti viitorul dejun sĕ aibă loc în ultima Dumineca din Martie, adecă în ḑiua de 30.

**Logodnă.** D-l Ioan *Munteanu*, comerciant de ferărie şi d-na Iohanna *Gabel* antreprenóra restaurantului de la Redoută, logodiţĭ.

**Ḑiare oprite.** Ministrul ungar de comerciŭ a detras debitul postal pentru foile: „*Male Novine*" (mai înainte: „Vecernie Novosti), „*Raska*" („Odjek") din Belgrad, şi a dat circulară tuturor oficiilor postale, ca sĕ le confisce.

**Din Hĕrman** primim următórea scire „Drept întregire la cele publicate mai în urmă în Nr. 33 al preţuitei „Gazete" — în causa neînţelegerilor din Hĕrman, — rog sĕ binevoiţĭ a adauge următórele: Prin faptul, că majorităţii sinodului i-a succes sĕ-şĭ alégă comitet parochial după dorinţă, spiritele din popor mai înainte iritate, s'au calmat binişor deja în ḑiua alegerii. Intr'aceea trecênd şi terminul ce trebuia aşteptat pentru înaintarea recursului anunţat, fără a-se mai fi recurat alegerea, spiritele s'au liniştit şi mai mult. Noul comitet parochial şi-a ales de preşedinte pe d-l David Pop, diacon şi învĕţător, ér de notar pe George N. Corbu. Se speră, că pacea se va restabili în popor pe deplin şi comuna bisericéscă din Hĕrman se va bucura érăşĭ de liniştea mult dorită. Se aşteptă încă trecerea norocósă peste scontarea cassei şi predarea ei în grija celor în drept, când afacerile bisericescĭ îşĭ vor urma cursul lor normal. — *Un membru din comitet*".

**Intîmpinare.** D-l preot Demetriu *Dregan* din Dămuc ne trimite o întîmpinare la corespondenţa publicată în Nr. 32 şi 33 ale „Gazetei" privitor la alegerea comunală din Bicaz, în care se făcea amintire şi despre d-sa. D-l Dregan constată, contrar celor afirmate de autorul corespondenţei, că d-sa n'a corteşit pentru nimenea şi n'a îndemnat pe nimenea a-se lăpĕda de neamul sĕu, votând pentru funcţionarĭ streinĭ la comună. Atât d-sa, cât şi confraţii sĕi nu şi-au uitat de chemarea lor în mijlocul poporului. Dovadă este faptul, că poporul s'a scandalisat de mersul „alegerei", care n'a fost alegere, ci numire din partea solgăbirĕuluĭ. E o calomnie ceea-ce i-s'a însinuat dênsului şi celorlalţĭ domnĭ preoţĭ, şi încheie partea meritorică a întîmpinării ḑicênd: „Acelaşĭ sânge românesc circulă în vinele şi aceleaşĭ sentimente locuesc în inimile nóstre devotate naţionalismului şi neamului românesc, ca şi în inima autorului corespondenţei".

**Intrunire de preoţĭ şi învĕţătorĭ ruralĭ în Ploescĭ.** Joi, 27 Februarie v., preoţii şi învĕţătorii rurali din judeţul Prahova, convocaţĭ de revisorul şcolar al acelui judeţ, d-l Teodor Georgescu, în adunare generală s'a întrunit la órele 10 a. m. în sala cea mare a şcólei Nr. 1 de băieţĭ din Ploescĭ, în numĕr de peste 500, spre a-se consfătui asupra mijlócelor de luptă ce trebue duse pe viitor, pentru înălţarea stărei economice, culturale şi morale a sătenului român.

**Nou baron.** Majestatea Sa a conferit titlul de baron generalului de divizie Georg *Bohonczy* comandantul garnisónei din Budapesta, care de apróape 50 de anĭ servesce în armată.

**Colonel alienat.** Se scrie din Petersburg, că colonelul *Grimm*, care pentru

---

cerá, sĕu décă era numai o prefăcĕtorie?[6])

Décă spusele cu care domnitorul îşĭ încheia mesagiul, nu ar fi fost rostirea adevĕrată a cugetărilor sale, şi décă domnitorul ar fi avut de gând a-se menţinê înainte în definit la cârma statului, atuncĭ cuvintele lui ar fi fost o neiertată greşélă, deóre-ce ele erau menite a-i slăbi puterea tocmai pe care ar fi dorit sĕ o menţină. In adevĕr cum spune Bolintineanu: „cei carĭ auḑiră de abdicare şi carĭ până atuncĭ îl serviau cu credinţa ce dau speranţele despre întărirea dinastiei, creḑură, că se compromit 'mai ţinênd cu o domnie osîndită la mórte de ea însă-şĭ, şi înturnară ochii în acea parte de unde puté veni o nouă viéţă. De la hotărîrea lui de a abdica, nu mai fu considerat ca domn. Puţinĭ nu îl tradară".[7]) Décă domnitorul ar fi hrănit visurĭ dinastice precum i-se împutase pe timpul când adoptase pe copiii sĕi firescĭ, atuncĭ de sigur, că ar fi căutat a deprinde minţile încet, încet cu acéstă ideie; căcĭ singurul mijloc de a împăca ómenii cu o gândire, este de a-o repeta la prilegiurĭ bine alese; era decĭ cu totul straniu ca domnul sĕ caute a-şĭ întări posiţia lui pe tron, aruncând în mintea lumei ideia abdicărei sale. Şi că locul din mesagiu unde vorbia de ea, fusese introdus de însu-şĭ principele şi era decĭ rostirea propriului sĕu gând, nĭ-o spune întâiŭ logica lucrurilor, întru cât nu ne putem închipui ca miniştrii sĕi sĕ-l fi sfătuit a vorbi ast-fel; apoi avem mărturisirea lui A. Papadopol Calimah, ministrul sĕu de esterne de atuncĭ, care ne spune, că „pasagiul cel vestit, în care domnitorul amintesce promisiunea făcută la a lui alegere, a fost schiţat de însu-şĭ domnul în şedinţa consiliului de miniştri, ţinută la Palat în ḑiua de 2 Decemvrie 1865".[8])

Apoi domnitorul trimisese încă din 1 Octomvrie 1865 împĕratului Napoleon o scrisóre, în care îi împărtăşia intenţia lui fórte hotărîtă de a abdica, şi intervenia pe lângă împĕrat pentru o înţelegere asupra sórtei României. Fusese însărcinat cu ducerea acestei scrisorĭ Al. Cantacuzen, fostul ministru al financelor.[9]) Tóte rostirile lui Cuza posterióre detronărei lui, confirmă aceeaşĭ părere. In scrisórea adresată generalului Golescu, a doua ḑi chiar după detronare, 12 Februarie 1866, domnitorul cădut repetă cele ce spusese când era încă în scaun: „Sciţĭ, că principiul proclamat de corpurile statului a fost şi este încă unica mea ţîntă; un principe strein putênd singur după părerea mea asigura sórtea României". In o a doua scrisóre către Golescu, trimisă în momentul când fostul domnitor părăsia ţéra, adaoge: „Eu din însu-şĭ a mea voinţă vin sĕ declar solemn, că în împrejurările actuale, orĭ-ce Român, orĭ-care ar fi evenementele, care nu ar concura din tóte pu-

6) Aşa susţine diarele protivnice domnului, precum *Le Nord* 19 (7) Decemvrie 1865 şi *Le Mémorial diplomatique* 24 (12) Decemvrie 1865, spunênd că principele Cuza nu făcea decât imita purtarea regelui Leopold al Belgiei din 1848.

7) *Viaţa lui Cuza-Vodă* p. 185.

8) *Amintirĭ*, p. 436.

9) Copia scrisorei domnitorului către împĕratul Francesilor trebue sĕ se afle între hârtiile luate de la domnitor, când cu a lui detronare. Nu am putut consulta acele hârtii. Urme am putut afla şi în alte acte: o scrisóre a lui *Baligot de Beyne* către principele *Carol* din 10 (23 Noemv. 1866 (*Hârtiile Roseti*), prin care fostul secretar al domnitorului detronat cere restituirea hârtiilor lui, Al. Papadopol-Calimah în *Amintirile* lui, p. 440—442 aduce mai multe telegrame preschimbate între domnitor şi Cantacuzen, trimisul sĕu la Paris. In una Cantacuzen spune: „sympathies renouvelées et plusieurs fois confirmées pendant l'entretien pour S. A S. et pour le sort du pays". Altă telegramă din 22 Ianuarie 1866 către Alexandri: „Dites Cantacuzène assure Majesté que la fin du message n'est pas une phrase, mais l'expression d'une décision bien arrêtée". Mai vedĭ şi scrisórea lui Cuza adresată principelui Carol în 20 Aprilie 1867. (Vedĭ *cap. final*) precum şi rĕspunsul principelui Cuza la scrisórea principelui Carol din 4 Martie 1879 (*Ibidem*). O depeşă din 3 Februarie 1866 a cabinetului princiar către agentul ţerei la Paris spune: „Prince remercie chaudement Cantacuzène. S. A. espère que Cantacuzène aura expliqué à Sa Majesté le retard de la lettre et exprimé regrets, que l'agent n'ait pas été assez heureux pour pouvoir remettre lui même cette lettre à l'Empereur". „Aceste telegrame, spune Pap.-Calimah, dovedesc înmânarea scrisorei lui Vodă Cuza. Impĕratul Napoleon se gândi despre candidatura domnului strein la tronul României, după scrisórea lui Vodă-Cuza. Memoriul era ţinut secret. Mulţĭ credeau, că declaraţia din mesagiu era numai o frasă. Agentul Tillos nu primesc nicĭ o instrucţie de la Paris".

trădare de patrie a fost condamnat la exiliu, a înebunit subit şi a fost transportat într'o casă de sănĕtate.

**Pentru Românii din America.** Nu de mult am publicat un apel al Românilor din Pittsburg, carĭ s'au constituit în societate şi apeléză la fraţii lor de aicĭ, sĕ contribue cu donaţiunĭ de cărţĭ, pentru ca sĕ-şĭ aibă în ţéra îndepărtată de peste Ocean hrană spirituală. La apelul acesta n'a rĕspuns până acuma decât studentul de la şc. com. Niculae *Vlaicu*, care a depus la redacţia nóstră: 1) un volum din „Rĕsboiul nostru pentru neatêrnare“, de George Coşbuc, 2) un vol. „Opt piese teatrale“, de Maria Drăgan şi 3) „Fraţii Brădescu“, povestire de Silvestru Danilescu.

**Mişcarea Boxerilor.** Din Peking sosesc scirĭ alarmante asupra reluărei agitaţiei boxere, cu deosebire la Sud. In urma insistenţelor consulilor, vice-regele din Hong-Kong a ordonat o perchisiţie la mai mulţĭ capĭ revoluţionarĭ. S'a descoperit un deposit de mai multe mii de arme de foc.

**Teatru german.** Mâne, Joi, se va representa comedia în 3 acte *„Die goldene Eva“*, de Franz de Schönthan şi Franz Koppel-Elfeld.

Se **caută** *un ajutor (adjunct) de notar*, care sĕ fie Român, om de încredere, solid, fără familie. Va avé întreţinerea întrégă şi salar lunar de la 30—40 coróne. Postul se póte ocupa imediat, la un notar român din comitatul Albei-inferióre. Pentru informaţiunĭ a-se adresa la administraţia „Gazetei Transilvaniei“, adaugându-se o marcă de 15 fil.

## O petiţie cu 1001 iscăliturĭ.

La camera de comerciu şi industrie s'a înaintat erĭ o petiţie iscălită de 1001 comercianţĭ şi industriaşĭ, în care se cuprinde cererea, ca sĕ stărue camera la magistrat, eventual la guvern, ca maidanul de sub cetăţue sĕ fie redat érăşĭ destinaţiunei sale vechĭ, de a servi ca piaţă pentru têrg de sĕptĕmână şi sĕ revină asupra decisiunei representanţei comunale, în sensul căreia s'a hotărît a semĕna acel maidan cu érbă.

Motivele invocate în petiţie sunt următórele:

1) Comerciul a dat îndĕrĕt de când s'a închis acéstă piaţă.

2) Strĕinii, carĭ erau obicĭnuiţĭ a-şĭ face aicĭ cumpĕrăturile şi soţiile industriaşilor şi comercianţilor îşĭ acoper necesităţile cu marĭ perderĭ de timp şi banĭ.

3) Prin acésta s'a produs cumpĕrarea anticipată şi preţurile s'au urcat.

4) S'au îngreunat condiţiile de traiŭ.

5) Dările nu le pot achita, decât cu marĭ greutăţĭ.

6) Comuna a perdut mult în taxele ce se plăteau mai înainte.

7) In consecinţă a urmat o sĕrăcire generală.

Detailând motivarea, petiţia relevéză pagubele provocate prin rĕsboiul vamal cu România, ér prin mutarea locului pentru têrgul de vite cetăţenii au suferit o altă pagubă însemnată.

Trebuinţele în material brut, lemne, scândurĭ etc. pentru industrie, trebue sĕ le cumpere din a doua şi a treia mână, dările şi taxele sunt marĭ, ér concurenţa nu o pot susţiné industriaşii din Braşov cu industriaşii din alte părţĭ, carĭ sunt mai favorisaţĭ în privinţa taxelor.

Este imperios necesar a stărui la magistrat sĕ ridice oprirea vêndării înainte de órele 10 a. m., pentru-ca fie-care cumpĕrător sĕ pótă cumpĕra cele trebuincióse din prima mână.

In timpul din urmă, au inundat în Braşov fel de fel de commis voiagiorĭ, carĭ smulg din mânile industriaşilor noştri câştigul, ce-l mai aveau. Ómenii îşĭ procură cele trebuincióse din afară, ér industriaşii noştri sĕrăcesc şi devin incapabilĭ de a suporta sarcinele publice, carĭ se plătesc după cheia ce se aplică în capitală, fiind-că Braşovul era considerat de cel mai însemnat emporiu comercial şi industrial în părţile ardelene.

Cei 1001 de comercianţĭ şi industriaşĭ cer decĭ cu insistenţă a se da liber érăşĭ maidanul de sub strajă pentru têrgurile sĕptĕmânale şi a se întroduce următorul regulament de têrg:

Punctele 1—27 sunt în acord cu regulamentul de têrg plănuit de magistrat.

28) Bulev. Rudolf de la Str. Porţii până la str. Vămii: cartofĭ, plăcinte de K.-Vásárhely etc.

29) Petiţionarii îşĭ permit observaţia că în piaţa Franz Iosef în dilele de têrg sunt de ajuns 4—5 birjĭ, pentru-ca locul devenit astfel liber sĕ se pótă utilisa. Celelalte birjĭ se pot plasa în capul strădii vămii, porţii şi a strădii negre.

30) Camera sĕ mijlocéscă la guvern, ca maidanul cel mare de sub straje sĕ fie pavat cu macadam séu petri şi sĕ pótă fi utilisat ca loc pentru têrg sĕptĕmânal, ca şi mai 'nainte: pentru lemne de binale, şindile, fên, lemne de foc, varză, cépă etc.

Pentru trăsurile, carĭ nu găsesc loc la hanurĭ, ar fi suficent locul din dosul palatului de justiţie, vis-a-vis de cimiterul catolic.

Realisându-se tóte aceste, Braşovul îşĭ va redobêndi însemnătatea comercială şi industrială ce o avea mai 'nainte.

— *Urmézǎ 1001 subscrieri.*

## Convocare.

Adunarea generală ordinară a *„Reuniunei române de gimnastică şi cântărĭ“*, convocată pe 3 Martie v. a. c., nu s'a putut ţiné, nepresentându-se numĕrul suficient de membri, care conform § ului 7 din statute trebue sĕ facă majoritatea absolută a membrilor.

Convocăm decĭ pe *Lunĭ 10 Martie* v. a. c. la 5 óre p. m. în sala festivă a gimnasiului român pentru a doua óră adunarea generală, observând, că acésta se va ţiné în tot casul cu numĕrul present al membrilor.

Invităm din nou membrii Reuniunei nóstre, sĕ binevoéscă a lua parte în numĕr cât de mare la acéstă adunare.

*Braşov*, 5 Martie v. 1903.

Pentru comitet:

*G. Chelariŭ*, presid. *Aurel Ciortea*, secretar.

## O scrisóre a lui Sarafoff.

Sarafoff a adresat din Macedonia o scrisóre către un redactor al diarului *„Die Zeit“* din Viena, care a întrebat pe şeful macedonean, déca n'ar fi timpul ca Macedonenii sĕ înceteze cu mişcarea, de-órece chestiunea macedonénă este pe mâna marilor puterĭ.

La acéstă întrebare, *Sarafoff* rĕspunde între altele:

„Am fi nisce trădătorĭ de patrie, déca am înceta cu rĕscólele, înainte de a vedé cu ochii îmbunătăţirea sórtei populaţiunei din Macedonia.

Noi cerem reforme, aşa cum ni le-a garantat tratatul din Berlin. Fără însĕ ca Europa sĕ intervie pe calea armelor, Turcia nu va acorda nicĭ odată acele reforme. Bulgarii macedonenĭ vor continua sĕ lupte până când — déca până atuncĭ vom mai trăi — vor preda armele în mânile soldaţilor europenĭ.

Cu acéstă convingere, pornim în luptă neegală. Fie ca pe pămêntul udat de sânge, sĕ rĕsară sórele libertăţii!“

## „Purim.“

### I.

In Germania se discută de un timp încóce cu patimă despre chestiunĭ biblice.

Delitzsch, cunoscutul assyrolog şi teolog, interpretând inscripţiile scóse la lumină de către societatea orientală germană, a descoperit, că deja la Asirienĭ se găsia legislaţia, pe care noi o cunóscem sub numele de legislaţie mosaică, şi a făcut de aicĭ deducţiunĭ nu numai relativ la testamentul vechiŭ, dér chiar şi la cel nou, deducţiunĭ diametral opuse învĕţăturei ce o profesau şi o profeséză teologii creştinĭ şi peste tot popórele creştine. Delitzsch pe cât am înţeles noi, a făcut enunciaţiunĭ, carĭ în ultima consecuenţă ar rĕsturna întréga economie divină, care culminéză în salvarea neamului omenesc prin unul născut fiu al sĕu.

Nu scim câtă parte o fi avut în provocarea enunciaţiunilor lui Delitzsch sciinţa şi câtă atavismul evreesc, amestecat în tóte mişcările sociale, sciinţifice. artististice, etc. când e vorba de a distruge, câte ceva din ceea ce alcătuia comóră nepreţuită pentru alte popóre. Căcĭ Delitzsch este de origine semită încă recentă.

Destul, că însuşĭ împĕratul Germaniei, care nu lasă nebăgată în sémă nicĭ o mişcare mai importantă, fie socială, fie scienţifică, fie chiar artistică, ca sĕ nu mai vorbim de chestiunile politice, într'o scrisóre adresată admiralului Hollmann, membru şi el în societatea orientală, care se ocupă cu săpăturile assyriene, a criticat procederea lui Delitzsch.

Scrisórea împĕratului s'a publicat nu de mult în colónele acestui diar.

La noi se vor fi mirând mulţĭ de acest fenomen. Cum? împĕratul sĕ îndrăsnéscă a lua cuvêntul într'o chestiune aparţinătóre domeniului assyrologiei si studiului biblic, în care ramură Delitzsch are o competenţă netăgăduită, pe care nu o póte rĕsturna un diletant, fie el chiar împĕrat!

Şi mirarea acésta pare îndreptăţită, judecând lucrurile după împrejurările de la noi. In Germania însĕ împrejurările sunt altfel. In Germania se predă limba hebraică în cursul secundar şi mulţĭ comercianţĭ, comptabilĭ, ofiţerĭ etc. au în casa lor testamentul vechiŭ în limba originală, şi când dispun de o óră liberă, ei cetesc biblia în limba hebraică. Interesul pentru studiul biblic, prin urmare este mult mai intensiv, decât la noi, unde în fórte multe familii nu găsescĭ biblia nicĭ măcar în traducerĭ. Este uşor de înţeles aşa-dér, că o discuţie publică despre chestiunĭ biblice în Germania este urmărită cu viu interes şi cu pricepere.

Dilele acestea cetiam prin diare nisce scirĭ despre sêrbările, ce le-au aranjat Evreii din tóte oraşele şi satele din incidentul serbătorii lor naţionale „Purim“. Serbătórea acésta fiind întemeiată pe o carte, care ocupă loc în canonul vechiului testament sub numele „Cartea Esterei“, m'am îndemnat sĕ resfoiesc şi eu biblia şi cetind „Cartea Esterei“ sĕ fac şi eu nisce aprecierĭ modeste şi cu desăvîrşire nepretenţióse asupra „Purim“-ului.

Cartea Esterei arată cum frumósa Evreică Estera, nepóta lui Mordechai fù înălţată la demnitatea de regină şi cum prin stăruinţele ei şi ale unchiului sĕu, s'au zădărnicit planurile lui Aman, care mijlocise la regele Ahasver un ordin, ca sĕ se ucidă toţĭ jidovii din împĕrăţia lui. Prin intervenţia Esterei nu numai că s'a revocat acel ordin, dér s'a dat tocmai un ordin contrar, ca sĕ fie ucis „intrigantul“ Aman cu tótă familia lui, ér Evreilor li-s'a dat voie, ca timp de douĕ dile sĕ ucidă ei câţĭ vor puté din duşmanii lor, ceeea-ce s'a şi împlinit.

SS. Părinţĭ spun, că evenimentele descrise în acéstă carte ne ofer materie de meditaţie salutară şi ne arată, cum provedinţa divină face, ca cei îngâmfaţĭ sĕ fie umiliţĭ. ér cei umiliţĭ sĕ fie înălţaţĭ. Sf. Ieronim vede în aceste întêmplărĭ simbolisarea Bisericei, care şi ea va fi expusă la multe asuprirĭ, dér în cele din urmă totuşĭ va eşi biruitóre.

In ediţiunea „Vulgata“ Cartea Esterei are 16 capitole şi biblicii o împart în douĕ părţĭ. Anume partea I până la capitolul 10, care deja în timpurile cele mai vechĭ a fost numĕrată între cărţile sfinte atât la Grecĭ şi Latinĭ, cât şi la Jidovĭ, ér textul original s'a păstrat până în dilele nóstre. Partea a doua, de la cap. X cuprinde nisce fragmente incoherente, carĭ nu se mai află în textul hebraic şi de aceea nu se găsesce în canonul Jidovilor. SS. Părinţĭ însĕ şi biserica grecéscă şi latinéscă (sinod Cartag. III. Sinodul Trident) o admit şi partea acésta. Cartea este scrisă după cum se vede din c. IX, 20 şi XII,4 de însuşĭ Mordechai şi Estera.

Ceea-ce mai e de observat despre serbătórea „Purim“, întemeiată pe acéstă carte, vom vedé în alt numĕr.

**Oniţă.**

NECROLOG. Cu inima înfrântă de durere anunţă jalnica familie, că iubitul soţ, bunul tată, frate, socru şi moş **Toma Hontila**, fost jude cercual în retragere, după o bólă îndelungată a reposat în Domnul, Sâmbătă la órele 10 din nópte, în al 72-lea an al vieţii şi 45-lea al căsĕtoriei sale. Rĕmăşiţele pămêntescĭ se vor aşeda spre vecĭnică odihnă Marţĭ în 10 Martie la 2 óre d. a. Fie-ĭ ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată! Mocod, la 9 Martie 1903.

*Jalnica familie.*

## ULTIME SCIRI.

**Bucurescĭ**, 17 Martie. In şedinţa de erĭ a Senatului, d-l P. Grădişteanu a adresat ministrului de culte o interpelaţie cu privire la acţiunea disolvantă a institutelor strĕine catolice din capitală, accentuând pericolul de desnaţionalisare, ce ameninţă din partea instructiunei în aceste institute, din carĭ limba română e cu desăvîrşire eschisă.

**Atena**, 17 Martie. Un diar fruntaş din Atena scrie, că Grecia e în ajun de a încheia o alianţă cu Turcia. Diarul afirmă, că în alianţa acésta va întra şi România. O nouă întrevedere va avé loc între regele Greciei şi regele României la Abbazia în Aprilie.

**Constantinopol**, 17 Martie. Pórta comunică, că o luptă a avut loc într'o localitate din districul Pestovo, între Turcĭ şi o bandă comandată de Sarafoff. Acesta a fugit, lăsânduşĭ calul şi mantaua.

POSTA REDACŢIUNEI.

D-lui *P. B.* — Nereu. Adresaţi-ve către numita fóie. Póte că vĕ va da deluşirĭ mai de-aprópe. Noi n'avem cunoscinţă despre cele ce se petrec la institutul respectiv.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

---

terile lui la realisarea dorinţei naţionale a principiilor proclamate de marile corpurĭ ale statului, este un trădător către naţie“.[10]) In sfîrşit reproducem şi un loc din scrisórea fostului domn către P. Grădişteanu, din 18 Aprilie 1872, interesant şi prin faptul, că ea arată cum domnul caracteriséză însu-şĭ faptele sĕvîrşite de el: „O cameră de bărbaţĭ nedestoinicĭ de a-se dirigui şi supuşi adese-orĭ celor mai pierdĕtóre înrîurirĭ, uitând interesele ţĕrei pentru a-le jertfi la sterpe preocupărĭ de persóne séu de politică, carĭ compromiteau viitorul respingĕnd legile cele mai folositóre: legea rurală, concesia drumurilor de fier. Décă este sĕ se numéscă 2 Maiŭ o lovitură de stat în contra strĕinului şi favórea neatêrnărei nóstre naţionale, o mărturisesc cu mândrie; dér în lăuntrul ţĕrei, 2 Maiŭ a fost o revoluţie plecată de la tron, nu în scopul de a spori puterea ocârmuirei şi de a favorisa interesele unei dinastii, ci în nobilul program al divanurilor ad-hoc. Neatîrnarea lăuntrică a României fiind asigurată, egalitatea politică şi socială aclamată de 3,000,000 de cetăţenĭ smulşĭ din şărbire şi înzestraţĭ cu drepturile de cetăţenĭ şi de proprietarĭ; egalitatea civilă înfiinţată prin promulgarea unui nou codice, concesiunea unor marĭ lucrărĭ de folos public, drumurĭ de fier, podurĭ, ce înlesnesc circulaţia şi îndecesc daraverile comerciului şi ale industriei. Şi ca isprăvire a acestui program, marea ideie, care trebuia în cugetarea mea, în speranţele mele, sĕ încunune cariera mea politică, acea pe care o expuneam în mesagiul meu din Dec. 1865, abdicarea mea şi instituirea unui principe strĕin prin alegerea naţiei românescĭ.[11])

(Va urma).

[10]) *Românul* 14 şi 15 Februarie 1866. *Voix de la Roumanie*, 1 Martie 186. *Les Principautes-Unies devant la conference*, Paris, Mars 1866, p. 48.

[11]) Scrisórea principelui *Cuza* către P. *Grădişteanu* din 18 Aprilie 1872, din Florenţa (*Hârtiile Rossetti*). Locul de la sfîrşit în textul frances al scrisórei sună: „Et comme achèvement de ce programme, la grande idée qui devait, dans ma pensée, dans mes espérances, couronner ma carière politique, celle que j'exposais dans mon message de Décembre 1865, mon abdication et l'institution d'un prince étranger par le choix de la nation roumaine“.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“
**din Braşov,**

## se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 banî pentru recomandaţie.)

### Scrieri economice.

*Manual complet de agricultură raţională*, de Dr *George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră dela Ferěstrĕu şi la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucurescî. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. *I Agrologia*, séu Agricultura generală. 34 cóle de tipar cu 217 figurî în text. Carte didactică aprobată de On Minister de Agricultură al României cu decisia Nr 2078 din 1897. Costă *5 coróne*.

Vol. *II Fitotechnia*, séu cultura specială a plantelor, 38 cóle de tipar cu 202 figurî în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă *8 coróne*.

Vol. *III. Zootechnia*, séu Cultura generală şi specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria şi lăptăria, 49 cóle de tipar cu 225 figurî în text. Costă *8 coróne*.

Vol. *IV. Economia Rurală*, séu organisaţiunea şi administrarea moşiilor marî şi micî. Costă *8 coróne*.

Cartea d lui prof. Maior se deosebesce esenţial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba şi literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba nóstră, care tratéză tóte cestiunile cele mai marî ca şi pe cele micî privitóre la agricultura română din tóte ţările locuite de Românî, pe basa progreselor actuale ale sciinţei şi technicei agricole moderne. Ea ia deci concurenţa cu cele mai bune lucrărî apărute până acum în limbile culte: germană, franceză, etc.

**Economia** pentru şcólele poporale compusă de Teodor Roşiu, nvĕţător la şcóla principală română din Lăpuşul Unguresc. Ediţiunea a doua. Preţul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

**Despre influinţa împrejurărilor** asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck de Panaite Iosiu. Preţul 50 b. pl. 10 b. porto.

**Româniа agricolă**, studiu economic de Dr. George Maior profesor de agricultură şi fost estimator espert la banca agricolă. Motto „Sĕrac în ţéră săracă“. Eminescu. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

*„Cartea Plugarilor“* séu povestirî economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

*Insoţirile de credit* împreunate cu însoţirî de consum, de vêndare, de viierî, de lăptarî etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirî, de F. W. Raiffeissen. *Ediţiunea a V-a* Trad. de *Dr. A. Brote*. Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 banî.)

*Grădina de legume*, de *Ioan E. Negruţiu*, profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

*Vinurî dinpóme*, de *Gr. Halip* prof. Este o carte în care se dau esplicaţiî şi invĕţăturî amĕnunţite asupra modului cum este a-se face tot feliul de vin din felurite póme. Preţul 40 b. (cu posta 45 banî.)

„Sfaturî do aur“, pentru sĕteniî români de tótă starea şi etatea, de Aron Boca Velcheranu. Preţul 50 b. (plus port 5 b.)

Imbunătăţirea stăriî sĕteanului, de Gr. G. Peucescu. Preţul 50 banî (plus porto 5 b.)

„Cultura şi îngrijirea grâului“, de I. F. Negruţiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

„Economia“, pentru şcólele poporale, de Teodorŭ Roşu. Preţul 60 banî (plus porto 5 b.)

„Buna chivernisală“, de Teodor V. Păcăţian. Peţul 40 banî (plus porto 5 b.)


## Cursul pieţei Braşov.

Din 17 Martie n. 1903.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnot rom. | Cump. | 18.94 | Vênd. | 18.98 |
| Argint român. | „ | 18.70 | „ | 18.80 |
| Napoleond'orî. | „ | 19.04 | „ | 19.08 |
| Galbenî | „ | 11.20 | „ | 11.30 |
| Mărcî germane | „ | 117.— | „ | 111 08 |
| Lire turcescî | „ | 21.40 | „ | —.— |
| Scris. fonc.Albina 5% | | 101.— | „ | 102.— |
| Ruble Rusescî | „ | —.— | „ | —.— |

## Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Martie n. 1903

| | |
|---|---|
| Renta ung. de aur 4% | 121.35 |
| Renta de coróne ung. 4% | 99 55 |
| Impr. căil. fer. ung. în aur 3½% | 93.— |
| Impr. căil. fer. ung. în argint 4% | 99.45 |
| Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis. | 99.25 |
| Bonurî rurale ungare 3½% | 93 95 |
| Bonurî rurale croate-slavone | 99.25 |
| Impr. ung. cu premii | 200.— |
| Losurî pentru reg. Tisei şi Seghedin | 158.— |
| Renta de hârtie austr. | 100.65 |
| Renta de argint austr. | 100.65 |
| Renta de aur austr. | 121 40 |
| Rente austr. 4% de coróne | 101.20 |
| Losurî din 1860. | 154.10 |
| Acţii de-ale Băncei austro-ungară | 15.96 |
| Acţii de-ale Băncei ung. de credit | 74.85 |
| Acţii de-ale Băncei austr. de credit | 688.50 |
| Napoleondorî | 19.10 |
| Mărcî imperiale germane | 117.10 |
| London vista | 240.12½ |
| Paris vista | 95.47½ |
| Note italiene | 95.45 |

Nr. 4113—1903.

## PUBLICAŢIUNE

**referitóre la mĕsurarea şi statorirea taxelor de apă séu a minimului taxelor de apă pe anul 1903.**

Se aduce la cunoscinţa publică, că s'a pregătit consemnarea despre mĕsurarea taxelor de apă pentru anul 1903 şi se póte lua în vedere la oficiul de dare orăşenesc pe timpul de la 20 Martie până inclusive la 8 Aprilie 1903, de la 8—12 óre înainte de amédi.

Reclamaţiunile contra mĕsurării taxelor de apă séu a minimului taxelor de apă, au a se aşterne verbal séu în scris la magistratul orăşenesc în cele 8 dile următóre adecă până la **16 Aprilie 1903**, căcî reclamaţiunî făcute mai tărdiu nu se vor lua în considerare.

Brassó, în 14 Martie, 1903.

1—2 (885) *Magistratul orăşenesc.*


**Preţurî de tot ieftine!**

# Salonul de resturî

**Strada négră nr. 55**

au sosit un transport de mărfurî **nouă** şi anume:

Stofe de lână pentru Dame,
Flanele,
Luster,
Batist,
Zephire,
Cretone,
Mătăsărit negre pentru rochi,
Bluse de mătase, în colorî pentru bluse;
Confecţiune de rochiî,
= rochii de doliu =
şi tot ce trebue la confecţionarea de rochî.

Mai recomandăm un asortiment bogat de **stofe de lână curată** pentru bărbaţi,
**cu preţurî fórte ieftine.**

De o visitare numerósă rugêndune, suntem Cu tótă stima

RESCHNER & SCHWARZ.

**Preţurî de tot ieftine.**

# De vêndare

din mână liberă **o casă,** cu 5 odăi, 2 bucătăriî, grădină, curte spaţiósă, posiţia cea mai frumósă în Strada Căpitanului nr. 14 (Prund-Scheiu).
**Informaţiî tot acolo.**

In atenţiunea Onor. Dame!!!

După ce mi-am **mutat Magazinul meu de**

# Confecţiunî de Dame

**din Strada Vămii**

în Magazinul meu de haine pentru bărbaţî
**din piată Şirul inului 28,**
tot acolo am aranjat un SALON separat pentru

# CONFECŢIUNI DE DAME.

Am onórea a aduce la cunoscinţa Onor. Dame, că sunt în posiţie a corespunde cerinţelor celor mai pretenţióse în acésta branşă.

De óre-ce pentru acest articol **nu am** absolut **spese,** nimenî nu póte concura cu mine, ce priveşte ieftinătatea. — Revine la o singură încercare, pentru a se convinge de cele mai de sus.

**Tot-deauna asortiment mare şi cel mai nou!**

Tot-odată îmî ieau voie a recomanda şi **bogatul meu**

# DEPOSIT DE HAINE,

**pentru bărbaţî, băeţî şi copiî,**
după cea mai noă modă, **cu preţurî fórte ieftine.**

Apelând la sprijinul Onor. public, sunt
4—50.(877). cu tótă stima

Rog a fi cu atenţie la firma!! HEINRICH SCHUL.

Fondată 1823.

Medalia d'aur Budapesta 1896. Cincî-biserici (Pecs) 1888. Medalia d'argint Viena 1890.

Membru în Juriul Budapesta 1885 şi 1896.

**Apropiindu-se**

# Sesonul de primăvară

recomandăm On. p. t. public **fabricatele nóstre** recunoscute ca **fórte bune** şi renumite în

# Stofe moderne pentru bărbaţî,

asortiment mare şi desenurile cele mai moderne.

**LODEN** **transilvănean** în diferite culorî pentru bărbaţî şi dame, îmbrăcă ninte fórte durabilă.

**Stofe de uniforme** pentru ofiţerî şi amploiaţî după regulament. **Covóre, Cuverturî** de pat, cai etc.

Fabricatele nóstre se bucură nu numai în patrie, ci şi în streinătate de cel mai mare renume.

Invitând On. public a ne visita în numĕr cât mai mare, semnăm

Cu tótă stima

Wilhelm Scherg & Comp.
(5—6.) **fabrica de postavurî.**

**Medalia d'aur Paris 1900.**

# Croitorie bărbătéscă modernă.

Am onórea a aduce la cunoscinţa On. public, că atelierul meu de croitorie bărbătéscă esecută

# tot-felul de haine bărbătescî

după cerinţele On. public şi după **ultimele mode.**

Tot-odată aduc la cunoscinţă, că **mi-a sosit un transport mare de stofe englezescî moderne,** aşa, că se póte esecuta orî şi ce fel de costume fine, pe lângă preţurile cele mai convenabile

Rog pe On. public a mĕ onora şi în viitor cu comandele asigurându-l de esecutare solidă şi serviciu prompt.

Cu tótă stima

George Bucă
**croitor,**
(869,5—6) Strada Orfanilor nr. 7.